

1	ÕPPEAINE NIMETUS	KLAVER süvaõpe
2	STRUKTUURIÜKSUS	Klahvpilliosakond
3	ASTE JA KESTUS ÕPPEAASTATES	I-VII klass kestus 7 aastat
4	ÕPPEAINE ÜLDEESMÄRGID	<ul style="list-style-type: none"> ♣ huvi äratamine musitseerimise vastu ♣ õpilase kunstilis-muusikaliste tõekspidamiste kujundamine ♣ arendada musitseerimisoskust oma pillil solistina, ansambli mängijana ♣ loovuse arnedamine, muusikalise maitse kujundamine ja silmaringi arendamine ♣ professionaalse muusikahariduse edasiõppimiseks ettevalmistamine ♣ üldise muusikalise silmaringi laiendamine (teoreetiliste ja muusikaajaloolise teadmiste andmine) ♣ arendada läbi muusika õpilase eneseväljendusoskust
5	ÕPPEAINE ÕPIVÄLJUNDID	<p>I-IV klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ suudab aktiivse kaasakuulamise abil oma mängu jälgida ♣ oskab õpetaja abiga mõtestada nooditeksti ♣ suudab esitada muusikateost ladusalt tempos ♣ on omandanud pillimängutehnilised põhioskused (<i>portato, legato, staccato</i>) ♣ tunneb erinevaid muusikastiile ♣ suudab mõlema käega ladusalt esitada teoses ettetulevaid heliredeleid, kolmkõlasid ja akorde ♣ oskab kasutada pedaali (sidumispedaal ja rütmiline pedaal) ♣ oskab mängida mitmekesise dünaamikaga (<i>forte, piano, crescendo, diminuendo</i> jt) ♣ suudab muusikas väljendada erinevaid karaktereid (laulev, tantsuline, naljatlev jt) ♣ on võimeline aru saada muusikateose struktuurist ning suudab seda mängides esile tuua (fraasikujundus) ♣ oskab noodist lugeda ♣ oskab valikuliselt omanda repertuaari kuulmise järgi ♣ omab püsirepertuaari ♣ tunneb erinevaid muusikastiile ♣ oskab iseseisvalt planeerida tulemuslikku harjutamist <p>V-VII klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ omab tervikuna korrastatud mänguaparaati ♣ oskab analüüsida teose ülesehitust vormilises, meloodilises, harmoonilises, rütmilises, ja dünaamilises plaanis ♣ valdab põhilisi mängutehnika võtteid (heliredeleid, arpedžod, akordid, sujuvad positsioonivahetused, käeraskuse kontroll erinevate võtete sooritamisel) ♣ valdab erinevaid mänguviise (<i>portato, legato</i>, erineva iseloomuga <i>staccato</i>, <i>sforzando</i>, <i>tenuto</i> jne)

		<ul style="list-style-type: none"> ♣ suudab tekitada kõla erinevates dünaamilistes nüanssides (<i>pp – ff</i>) ja värvivarjundites ♣ suudab iseseisvalt nooditeksti ette valmistada ♣ oskab analüüsida klaverimängu nii mängutehnilisest kui ka kunstilisest aspektist
6	SISU	<p>Õppetegevused:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ iseseisev töö ♣ teose analüüsid ♣ harjutamismudelite andmine ♣ ettemängimine ja assotsatsioonide loomine ♣ teose viimistlemine ♣ teose terviklik läbimängimine ♣ noodistlugemine ♣ hariv vestlus – muusikalise (ka üldkultuurilise) silmaringi avardamine <p>I klass</p> <p>Programm</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ erinevate karakteritega lihtsamad palad, mille hulka kuuluvad laste- ja rahvalaulude töötlused, laulva ja tantsulise karakteriga palad, polüfoonia elementidega palad, ansamblid (koos õpetajaga) ♣ etüüdid või etüüdilaadsed palad tehniliste oskuste arendamiseks <p>Heliredelid</p> <p>Heliredelid on klaverimängu tehnika lahutamatu osa. Edukuse tagab nende regulaarne harjutamine ja õpitava repertuaari sidumine helistikega, st leida vastavas helistikus pala igale õpitavale heliredelile ja teatud tehnilisele võttele. Kokkupuude heliredelitega tuleks kõne alla juba I õ/a II poolaastal, eesmärgiks õppida tundma õpilasele võimetekohaste nõuetega kõiki helistikke kuulmise järgi. See võimaldab õpilasel orienteeruda helistike maailmas ja on abivahendiks klaviatuuri valdamisel.</p> <p>II poolaastal tutvuda (soovituslikult) lihtsamate helistikega:</p> <p>C-d/a-m; G-d/e-m</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ heliredel (moll ja duur) 2 oktavi koos kätega üles-alla ♣ kolmkõlad 2 oktavi eraldi kätega (koos kätega) ♣ kromaatiline heliredel 2 oktavi koos kätega üles alla ♣ akordid (3-heliline) 2 oktavi eraldi kätega <p>II klass</p> <p>Programm</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ 5 erineva karakteriga pala ♣ 4-6 etüüdi erinevatele mänguvõtetele (<i>portaato, legato, staccato</i>) ja tehnilistele elementidele (kolmkõlad, akordid, jooksud, segatehnika) ♣ 2-3 polüfooniliste elementidega pala (kaanon, imitatsioon, rahvalaulude töötlused, polüfoonilise faktuuriga tantsud) ♣ 2 suurvormi (sonatiin, kerged variatsioonid, rondo)

Heliredelid

Soovitavalt läbi võtta järgmised helistikud: C, G, D -duurid; a, e, d -mollid

- ♣ duur helistik 2 oktavi koos kätega lahku
- ♣ moll helistik 2 oktavi lahku (meloodiline otse üles-alla)
- ♣ kromaatileine heliredel 2 oktavi koos kätega otse üles-alla
- ♣ 3-heliline lühike kolmkõla 2 oktavi koos kätega
- ♣ 3-helilised akordid pedaaliga ja *staccatos* 2 oktavi koos kätega
- ♣ leida I, IV ja V astme kolmkõlade leidmine helistikus

III klass

Programm

- ♣ 2 polüfoonilist teost
- ♣ 2 suurvormi
- ♣ 5 erineva karakteriga pala
- ♣ 4-6 etüüdi

Heliredelid

Soovitavalt läbi võtta järgmised helistikud: C, G, D, F, Bes - duurid; a, e, b, d, g- mollid

- ♣ duur helistik 2 oktavi lahku
- ♣ moll helistik (harmooniline ja meloodiline) 2 oktavi lahku
- ♣ kromaatileine heliredel 2 oktavi otse (ühest noodist lahku)
- ♣ 3-heliline lühike kolmkõla 2 oktavi koos kätega
- ♣ lühike arpedžo 2 oktavi eraldi kätega
- ♣ pikk arpedžo 2 oktavi eraldi kätega (II poolaastal koos kätega 2 oktavi otse)
- ♣ 3-helilised akordid pedaaliga ja *staccatos* koos kätega
- ♣ kadents I-IV-I; I-V-I

IV klass

Programm

- ♣ 2 polüfoonilist teost
- ♣ 2 suurvormi
- ♣ 5 erineva karakteriga pala
- ♣ 4-6 etüüdi

Heliredelid

Soovitavalt läbi võtta järgmised helistikud: C, G, D, A - duurid; a, e, b, fis – mollid

- ♣ duur helistik 4 oktavi otse ja lahku (tersis üles ja alla)
- ♣ moll helistik harmooniline ja meloodiline 4 oktavi lahku
- ♣ kromaatileine heliredel 4 oktavi lahku
- ♣ lühike arpedžo 4 oktavi koos kätega
- ♣ pikk arpedžo põhikujus koos kätega 4 oktavi (põhikuju lahku, pöörded üles -alla)
- ♣ 3-helilised akordid pedaaliga ja *staccatos* 4 oktavi koos kätega
- ♣ kadents I-IV-V-I

V klass

Programm

- △ 2 polüfoonilist pala
- △ 2 suurvormid
- △ 4-5 erineva karakteriga pala (neist 2 on viimistletud esinemisküpsiks)
- △ 4-6 etüüdi (neist 2 on viimistletud esinemisküpsiks)

Heliredelid

Soovitavalt läbi võtta C, G, D, A, E, F, Bes, Es, As -duurid; a, e, b, fis, cis, d, g, c, f – mollid

- △ duurid 4 oktavi lahku, tertsis üles -alla
- △ mollid 4 oktavi lahku, tertsis üles alla
- △ kromaatiline heliredel 4 oktavi lahku, tertsis üles -alla
- △ lühike arpedžo 4 oktavi koos kätega
- △ 4 -kõlalised akordid pedaaliga ja *staccatos* I pa eraldi kätega, II pa koos kätega
- △ pikk arpedžo pööretega lahku
- △ pikk V/7 põhikuju üles-alla
- △ pikk >VII/7 põhikuju üles-alla
- △ kadents I-IV-K_{6/4} -V-I kõikides meloodilistes seisudes

VI klass

Programm

- △ 2 polüfoonilist teost
- △ 2 suurvormid 4-5 erineva karakteriga pala (neist 2 on viimistletud esinemisküpsiks)
- △ 4-6 etüüdi (neist 2 on viimistletud esinemisküpsiks)

Heliredelid

kõik dieeside ja bemollidega helistikud

- △ duurid oktavis, tertsis, deetsimis lahku; sekstis üles-alla
- △ mollid oktavis, tertsis, deetsimis lahku; sekstis üles-alla
- △ kromaatiline oktavis, tertsis, deetsimis lahku; sekstis üles -alla
- △ lühike arpedžo
- △ murtud arpedžo (I p/a eraldi) koos kätega
- △ pikk arpedžo pööretega lahku
- △ V/7 ja >VII/7 lühike arpedžo
- △ V/7 ja >VII/7 pikk arpedžo põhikuju lahku, pöörded üles-alla
- △ 4-helilised akordid pedaaliga ja *staccatos* koos kätega
- △ V/7 ja >VII/7 akordid pedaaliga ja *staccatos* koos kätega
- △ kadents I-IV-K_{6/4} -V/7- I kõigis meloodilistes seisudes

VII klass

Programm

- △ 2 polüfoonilist teost
- △ 2 suurvormi
- △ 4-5 erineva karakteriga pala (neist 2 on viimistletud esinemisküpsiks)
- △ 4-6 etüüdi (neist 2 on viimistletud esinemisküpsiks)

		<p>Heliredelid Kõik dieeside ja bemollidega helistikud</p> <ul style="list-style-type: none"> ⤴ heliredelid oktavis, tertsis ja deetsimis otse (ja lahku) ⤴ heliredelid sektis otse (ja lahku) ⤴ kromaatileine heliredel otse (ja lahku) ⤴ lühike arpedžo ⤴ murtud arpedžo ⤴ pikk arpedžo põhikujus otse ja lahku (soovit.pööretega) ⤴ e-helilised akordid pedaaliga ja <i>staccatos</i> ⤴ V/7 ja >VII/7 lühike arpedžo ⤴ V/7 ja >VII/7 pikk arpedžo pööretega lahku ⤴ V/7 ja >VII/7 akordid pedaaliga ja <i>staccatos</i> ⤴ kadents I-IV-K 6/4 -V/7- I kõigis meloodilistes seisudes
7	ÕPPEAINE OSADE HINDAMISED JA LÕPPHINDAMISED	<p>Hinnatakse õpilaste teadmisi, oskusi ja tööpanust muusikakooli õppekavas õpetavate ainete omandamisel. Hindamise kriteeriumid, meetodid ja sagedus peavad olema hinnatavale õpilasele teada ning arusaadavad. Hinded kantakse õpetaja poolt e-päevikusse ja nooremas astmes ka õpilaspäevikusse. Arvestuste ja õpilaskontsertide puhul võib kasutada nii hinnanguid kui ka hindeid. Õppeaasta lõpus toimuvad kevadkontserdid on hindelised. Esimeses klassis kasutatakse ainult hinnanguid.</p> <p>Teadmiste ja oskuste hinadamise eesmärk on:</p> <ul style="list-style-type: none"> ⤴ anda tagasisidet õpilase õpiedukusest ja toetada õpilase arengut ⤴ suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ⤴ innsutada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima ⤴ toetada õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu suunamisel <p>Hoolsuse hindamise eesmärk on motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.</p> <p>Õppeprotsessi hindamine: õppeprotsessi jooksul toimub suuline ja kirjalik kujundav hindamine.</p> <p>Kokkuvõttev hindamine: toimub vastavalt õppeainele iga trimestri lõpus ja kantakse e-päevikusse. Aastahinne moodustub trimestri hinnetest ja õppeaasta lõpus kantakse koondhinne klassitunnistusele.</p> <p>IV ja VII klassis määrab eksamihinde eksamikomisjon</p> <p>Hindamise sagedus: õpilane saab igas trimestris vähemalt 3 hinnet.</p> <p>Hinnatakse iseseisva töö tulemust, tunnitööd, õpilaskontsertidel esinemist (või hinnang). Õpilane esineb koolikontsertidel vähemalt 1 kord trimestris. Tehnilised arvestused on hinnangulised, kevadkontserdil esinemine hindeline.</p> <p>I klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ⤴ Esimene esinemine 2. trimestril – kuni 3 pala ⤴ esinemine kevadkontserdil 3 erineva karakteriga pala <p>Lisaks eeltoodule on soovitatav esineda veel 1-2 korda õppeaasta jooksul.</p> <p>Kõik kontsertidel ettekandele tulevad teosed tuleb esitada peast</p> <p>II klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ⤴ esineb aasta jooksul vähemalt 3 korda õpilaskontsertidel

(vaba kavaga)

- ♣ esitab kevadkontserdil 3 teost (polüfooniline teos, pala, suurvorm)
- ♣ tehniline arvestus: 2. p/a (2 helistiku paari), mis toimub vähemalt 2 pedagoogi juuresolekul
- ♣ etüüdi võistumäng "Etüüdiralli" – hindeline

Kõik kontsertidel ettekandele tulevad teosed tuleb esitada peast

III klass

- ♣ esineb aasta jooksul vähemalt 3 korda õpilaskontsertidel (vaba kavaga)
- ♣ esitab kevadkontserdil 3 teost (polüfooniline teos, pala, suurvorm)
- ♣ tehniline arvestus: 2 korda aastas (2 helistiku paari ja lisaks etüüd), mis toimub vähemalt 2 pedagoogi juuresolekul
- ♣ etüüdide võistumäng "Etüüdiralli" – hindeline

Kõik kontsertidel ettekandele tulevad teosed tuleb esitada peast

IV klass

- ♣ esineb aasta jooksul vähemalt 3 korda õpilaskontsertidel (vaba kavaga)
- ♣ esitab kevadisel eksamil 4 teost (polüfooniline teos, etüüd, pala, suurvorm)
- ♣ tehniline arvestus: I p/a läbi töötama kõik # -ga helistikud ja demonstreerima oma tehnilist võimekust heliredelite arvestusel (2 helistikupaari) ja etüüd) komisjoni ees
- ♣ etüüdide võistumäng "Etüüdiralli" – hindeline

Kõik kontsertidel ettekandele tulevad teosed tuleb esitada peast

V klass

- ♣ esineb aasta jooksul vähemalt 2 korda õpilaskontsertidel (vaba kavaga)
- ♣ esitab kevadkontserdil 3 teost (polüfooniline teos, pala suurvorm)
- ♣ tehniline arvestus: 2 korda aastas (2 helistiku paari ja lisaks etüüd), mis toimub vähemalt 2 pedagoogi juuresolekul
- ♣ etüüdide võistumäng "Eüüdiralli" – hindeline
- ♣ esineb iseseisvalt ettevalmistatud palade kontserdil nõuetekohase repertuaariga (II p/a alguses)

Kõik kontsertidel ettekandele tulevad teosed tuleb esitada peast

VI klass

- ♣ esineb aasta jooksul vähemalt 2 korda õpilaskontsertidel (vaba kavaga)
- ♣ esitab kevadkontserdil 3 teost (polüfooniline teos, pala suurvorm)
- ♣ tehniline arvestus: 2 korda aastas (3 helistiku paari ja lisaks etüüd), mis toimub komisjoni ees
- ♣ etüüdide võistumäng "Eüüdiralli" – hindeline

		<ul style="list-style-type: none"> ♣ esineb iseseisvalt ettevalmistatud palade kontserdil nõuetekohase repertuaariga (II p/a alguses) <p>VII klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ esineb 1p/a – 1-2 erineva karakteriga palaga ♣ 3. trimestril vanema astme põhipillieksam: polüfoonia; suurvorm (või tehniline pala – etüüd); laulev pala; ansambel <p>tehniline arvestus:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ etüüdide võistumäng "Etüüdiralli" - hindeline ♣ heliredelite arvestus 1. p/a <p>Kõik kontsertidel ettekandele tulevad teosed tuleb esitada peast</p>
8	KASUTATAVAD MEETODID	<ul style="list-style-type: none"> ♣ iseseisva töö oskus: algastme (IV kl) lõpuks peaks õpilane teost esmakordselt tundi tuues suutma seda esitada eraldi kätega; jõukohases tempos ladusalt; õige rütmiga; õigete helikõrgustega; õige sõrmestusega. Hilisema õppeprotsessi käigus peab õpilane suutma iseseisvalt omandada teose koos kätega ja vastavalt pedagoogilt saadud juhistelet etteantud pedaali ja dünaamika ♣ esinemised ♣ aktiivne osavõtt meistikursustest ♣ osalemine konkurssidel ja festivalidel
9	ÕPPETÖÖ VORMID (individuaaltund; rühmatund, iseseisev töö sh e-õpe)	I klass – 1 tund (à 45 minutit) või 2x 0,5 tundi nädalas II -VII klass - 2 tundi nädalas ((à 45 minutit) kodune harjutamine
10	SOOVITUSLIKUD ÕPPEMATERJALID	<p>Repertuaari valik, mis sisaldab erinevaid vorme, stiile, ajastuid ja eri maade heliloojate loomingut</p> <p>I-II- klass Palad R.Päts-L.Kõlar -Klaveriõpik -Palad I,II R.Kangro - Aga Tuhkatriinu on väga ilus Aaron. M – Pianokoulu Alfred`s basic piano library prep course sampler Bastien piano basics by James and Jane SmisorBastien Burnam, E.m. - Step by step piano course F. Emonts – Eurpäische Klavierschule J.Tompson - a. Easiest piano course b. Modern course for the piano Ritva Lehtela, Anja Saari, Eeva Sarmanto Neuvonen – Suomalainen pianokoulu Jarkko Kantala ja Kristiina Jääskeläineni – Vivo Piano L. Kõlar -Algus R. Pajusaar – Pillid laulavad R. Kangro – Klaveripalad E. Mägi – Hiir Hüppas, Vurr B. Bartok – Mikrokosmos I, II L van Beethoven -Ekossees Es-d, G-d</p>

B. Dvarionas – Väike süit, Prelüüd
C.Gurlitt – Aeglane valss C-d
Kabalevski – Valitud palad op 27 – Vana tants, Kurb lugu
L. Long -Kummitus
W.A. Mozart - Allegretto
Th. Oesten – Alpi valss
A.Rowley – Pöialpoiste maal
F. Rubicki – Tiigil, Jalutuskäik
P. Tšaikovski -Laste album op.36 – Vana prantsuse laul; Nuku haigus
D. Šostakovič -Klaveripalade album – Valss; Kurb muinasjutt
R. Schumann -Noorte album op.68 – Meloodia, Marss; Esimene kaotus

Polüfoonia

Imitatsioonid, rahvalaulude töötled, kaanonid
R.Pätsi ja L. Kõlari klaveriõpik -polüfoonia I-II vihik
lihtsate polüfoonilise faktuuri ja elementidega tantsud – gavotid, menuetid, bourreed, kontratantsud.
J. Haydn – Menuett G-d
G.F.Händel -Aaria d-m; Menuett e-m
Kasutatavaimad 17.-18. saj heliloojad – D.Türk; J.Rameau, F.Couperin, G. Telemann, H.Purcell, W. A. Mozart, Sperontes

Suurvormid

J.Garscia – Sonatiin op.51 nr 1-6; Variatsioonid op. 52 nr 3
C.Gurlitt – Sonatiin op. 214 nr 2 F-d I osa
C.Reinecke- Sonatiin op.127 G-d I osa; op.136 nr 3 F-d I osa
D.Steibelt – Sonatiin op.33 C-d I, II osa
D.Kabalevski – Variatsioonid F-d
M.Clementi – Sonatiinid op 36 nr 1, 2
(A. Andre, A. Diabelli, L. Köhler, I. Pleyel, F. Spindler – sonatiinid, variatsioonid)

III-IV klass

Palad

R.Päts-L.Kõlar – Klaveripalad II -III
I. Kõlar – Väikesed klaveripalad lastele eesti rahvaviisidel
R. Kangro – Klaveripalad lastele
E. Tamberg – Kergeid klaveripalu ja etüüde op 34
M. Kuulberg -11 klaveripala lastele
Katri Rebane – Klaveriloomad. Klaverilood 2
R.Pajusaar – Kaelkirjak õpib tantsima
A. Marguste – 12 lastepala klaverile
A.Marguste – Kivistunud kasteppisad; Suutäis pähklišokolaadi; Karukellamäng
E.Mägi -9 pala klaverile (valikuliselt)
A. Pärt – Pardipoegade tants

M. Reger – Noorte album op 17
B.Bartok -Mikrokosmos II, III; valitud palad lastele (valikuliselt)
Fr.Chopin-Kevad
C.Franck -Nuku kaebus; Sügislaul
M. Glinka – polka Tunne; Lihtsameelsus
D. Kabalevski – Klounid; Tokatiin
A.Rowley – Võlujärv
F.Rubicki -Itaalia serenaad; Pöialpoiste paraad; Ballaad;
Meenutus
P. Tšaikovski – Nuku album op 39
D.Šostakovitš -Nukkude tantsud – leierkast; gavott; Tants
Fr.Schubert – Ekossees -G-d; menuett
R. Schumann -Noorte album op 68 – Sitsiilia lauluke; Lõbus talupoeg
W.F. Bach – Kevad
F.E.Bach – Andante (D-d)
J.Glier – Klaveripalade album op.31
E. Grieg – op.12 – Lüürilised palad
S. Prokofjev -op. 65 – Laste muusika – Muinasjutuke;
Jalutuskäik; Rohutirtsude rongkäik
M. Reger -op 17 Noorte album
E. Siegmeister -Klaveripalu lastele -Siil; Lõbus kloun; Uus London; Väike romanss

Suurvormid

D. Scarlatti – 5 kerget pala
C.Gurlitt – Sonatiin op 188
A.Diabelli Sonatiin op 151
E.Melartini -Sonatiin g-m
L.van Beethoven – Kerged sonaadid -G-d, F-d
D.Cimaroza -Sonaadid-d-m, Bes-d, g-m
M.Clementi – Sonatiinid -op 36 3-6
F. Kuhlau – Sonatiinid op.20 nr1-3
(I.Pleyel, J.Wanhal, D.Kabalevski, F. Spindler, A. Andre – sonatiinid, variatsioonid, rondod))

Polüfoonia

J.S.Bach – Anna Magdalena noodivihik
G.F.Händel – 16 väikest klaveripalad
G.Fr.Händel – Menuett F-d; d-m
J.Lully – Gavott
Kogumik klaveripalu algajatele L. Mozarti noodivihiku järgi
Kasutatavaimad 17.-18. saj heliloojad – D.Türk; J.Rameau,
F.Couperin, G. Telemann, H. Purcell, W. A. Mozart, Sperontes
J.S.Bach – Väiksed prelüüdid ja fuugad (valikuliselt)

V-VI klass

Palad

Katri Hallik- Rebane -hea tuju klaverilood
U. Sisask – Tähistäeva tsükkel I Kassiopeia; II Kapella;
L Sumera – Seitseteist klaveripala lastele; Lugu liblikast, kes ärkas talveunest
Alo Põldmäe – Klaveripalu lastele
E. Tamberg – Kergeid klaveripalu ja etüüde op. 34
U. Naissoo – Kerged klaveripalad
R. Rannap – lahe lugu; Viimane auruvedur; Südamlik pala
J.Rääts – Loe viieni ja alusta; bagatell; Muusikaline hetk
L.van Beethoven -7 rahvatantsu
G.Bizet – Hällilaul
C.Debussy – Väike neeger
E.Grieg – op.12 – Lüüriised palad – Rahvalaul; halling; Valss; Rändur
S.Heller -op.81 Prelüüdid nr2 ja nr3
E.MacDowell – op.51 Vesiliilia; op.37 nr1 Kuuvalgus
G. Pahhulski -Prelüüd op.8
S. Prokofjev -op.65 -Lastemuusika – Hommik, Öhtu; Valss
P. Tšaikovski -op.31 lastealbum – Hommikumõtisklus; Hoidja jutustus; Magus unelm; Baba-Jaga; Hobusemäng
L.van Beethoven - op.33 Bagatellid nr 3 F-d; nr 6 D-d
F. Mendelssohn – op.72 Kuus laste pala nr 1-5 Sõnadeta laulud
M. Mussorgski -Pisar
P. Tšaikovski -op 37 -Aastaajad- Lõokese laul; Kurb laul; Sõnadeta laul

Suurvorm

J.Haydn – Allegro
R.Schumann -Sonaat op.118
K.Weber -Sonatiin
C.Reinecke -Sonatiin op 136
I.Berkovitš -Kontsert
Dvarionas -Variatsioonid F-d
G.Fr. Händel – Sonaat (fantaasia)C-d
A.Rowley – Miniatüürne kontsert G-d
C.M.Webwr – Andante variatsioonidega op. 3
F.Kuhlau -Sonatiinid op.55 nr.1,3,6
M.Clementi-Sonatiinid op 37 nr 1,2
J. Haydn – Sonaadid Hob.XVI
F. Kuhlau – Sonatiin -op.55 nr.1
D.Cimarosa -Sonaadid nr. 2 -6
L.van Beethoven -Sonaat op .49 G-d
W.A.Mozart . Variatsioonid teemale ooperist Völufloöt
(J.Hummel, A. Diabelli, C. Gurlitt, J.L. Dusseks – sonatiinid, variatsioonid, rondod)

Polüfoonia

Kasutatavaimad 17.-18. saj heliloojad – D.Türk; J.Rameau,

F.Couperin, G. Telemann, H. Purcell, W. A. Mozart, Sperontes
J.S.Bach – Väiksed prelüüdid ja fuugad
J.S.Bach – Anna Magdalena noodivihik
J.S. Bach -2-häälsed inventsioonid
J.S.Bach – Prantsuse süüdid (valikuliselt)
G.F. Händel – Palad klaverile I osa
J.F.Kimberger -Prelüüd ja fuuga
Ph. E.Bach – Solfeggio

VII-Klass

Palad

L. Auster – Tütarlaps Gea
R. Eespere - - Unelaul; Metsik jaht; Krahvid ja mileedid
H.Eller -12 bagatelli (valikuliselt); 10 valitud klaveripala; 13 klaveripala eesti motiividel
R. Kangro -Süit
H. Eller – Kodumaine viis; Kellad; Liblikas; Männid
A.Pärt – Liblikad, variatsioonid Arinuška tervenemise puhul; Aliinale
A. Põldmäe – Uljaspea; Muinasjutt
R. Rannap -Tarantella; hajameelne
U. Sisask – Plejaadid; Tähistaevas (valikuliselt)
Katri Hallik-Rebane – Hea tuju klaverilood
E. Tamberg – Lasteaasta klaverialbum- Sonatiin a-m
R.Tobias – Kogutud teosed – 10 klaveripala lastele
F.Chopin – albumilehed – Autogramm; Largo; Kontratants; Ekosessid; Nokturn cis-m
E. Grieg – Poeetilised pildid (valikuliselt); Lüürilised palad (valikuliselt)
J.Haydn – Adagio
F. Liszt -Consolation Des-d
F. Mendelssohn – Sõnadeta laulud (valikuliselt)
E. MacDowell -op.32 – Kotkas; Oja; Kuuvalgus
W. A. Mozart – Rondo -D-d; Allegro g-m
F. Schubert -op.90 – Eksrompt Es-d; op.142- Eksrompt As-d
R. Schumann – Fantastiline tants
J. Sibelius – op.76 Arabesk; Kuusk; Kask
P.Tšaikovski – Aastaajad (valikuliselt)

Polüfoonia

Kasutatavaimad 17.-18. saj heliloojad – D.Türk; J.Rameau,
F.Couperin, G. Telemann, H. Purcell, W. A. Mozart, Sperontes
J.S.Bach – Väiksed prelüüdid ja fuugad
J.S.Bach – Anna Magdalena noodivihik
J.S. Bach -2-3 häälsed inventsioonid
J.S.Bach – Prantsuse süüdid (valikuliselt)
G.F. Händel – Palad klaverile I osa
J.S.Bach – inglise süüdid (valikuliselt)

		<p>D.Šostakovitš – 24 prelüüdi ja fuugat (valikuliselt) R.Štšedrin – polüfooniline vihik V. Tormis – Prelüüd ja fuuga g-m</p> <p>Suurvorm D.Bortnjanski -Sonaat F-d I osa R. Tobias – Sonatiin nr 2 c-m J.Sibelius -Sonatiin E-d II -III osa A.Rowley – Miniatüürne kontsert G-d J.Haydn – Sonaadid Hob .XVI W.A. Mozart – Sonaat K283 – G-d ; K 545 -C-d D.Cimarosa – sonaat nr.18 -A-d L.van Beethoven - Sonaat op.79 G-d</p>
12	<p>ISESEISEV TÖÖ (iseseisvate tööde loetelu ja juhised nende tegemiseks)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ♣ õpilane harjutab (võimaluse korral) igapäevaselt ♣ vanemate kaasamine harjutamise toetamiseks ja juurutamiseks ♣ individuaaltunnis omandatud oskuste järjekindel kinnistamine vastavalt õpetaja juhistele ♣ tegelemine iseseisvate paladega ning sellega kaasneva analüüsivõime arendamine ♣ püsirepertuaari mängimine ♣ kuulmise järgi mängimine

ÕPIVÄLJUNDITE HINDAMINE

13	<p>HINDAMISMEETODID Õpilaskontsertidel esinemine, tehnilised arvestused, tunnihinded tunnis kaasatootamise kui ka konkreetse ülesande sooritamise eest</p>	<p>HINDAMISKRITEERIUMID <i>Õpilase soorituse aspektid, mida hinnatakse. Positiivse soorituse tase ("arvestatud" või hinne "5"). Eristava hindamise puhul on iga järgneva hinde saamiseks vajalik kriteeriumite täitmise määr</i></p> <p>Hindamine toimub kahes süsteemis:</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ 5-palli süsteemis numbriliselt- positiivne sooritus on alates hindest "3" (tunnitöö, iseseisev töö, õpilaskontserdid, kevadkontserdid) ♣ hindamise puhul võib kasutada ka pluss "+" ja miinusmärki "-" ♣ aastahinded pannakse täishinnetena. ♣ sõnaliste hinnangutega (õpilaskontserdid, tehnilised arvestused, tunitöö, iseseisev töö) <p>Õpilasele hinnangu (hindeline, sõnaline hinnang) andmisel arvestatakse tema füüsilisi eeldusi, võimeid ja töökust</p>
----	---	---

1	ÕPPEAINE NIMETUS	KLAVER põhiõpe
2	STRUKTUURIÜKSUS	Klahvipilliosakond
3	ASTE JA KESTUS ÕPPEAASTATES	I-VII klass kestus7 aastat
4	ÕPPEAINE EESMÄRGID	<ul style="list-style-type: none"> ♣ toetada huvi muusika ja klaverimängu vastu ♣ pillimänguoskuste omandamine ♣ arendada musitseerimisoskust oma pillil solistina ja ansamblimängijana ♣ loovuse arendamine ♣ muusikalise silmaringi arendamine
5	ÕPIVÄLJUNDID	<ul style="list-style-type: none"> ♣ On omandanud pilli mängutehnilised põhioskused ♣ tunneb erinevaid muusikastiile ♣ oskab valikuliselt omanda repertuaari kuuldeliselt ♣ omab püsirepertuaari ♣ oskab noodist lugeda ♣ tunneb ja oskab kasutada tähtharmoniat ♣ oskab mängida üksi ja ansamblis ♣ suudab improviseerida
6	SISU	<p>I klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ õige mänguasendi (keha, käte ja sõrmede hoid) arendamine ♣ põhiliste mänguvõtete (<i>portato, legato, staccato</i>) arendamine ♣ kuulmise järgi mängimine ♣ improviseerimine ♣ koosmusitseerimine <p>Repertuaar</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ erinevate karakteritega lihtsamad palad <p>Püsirepertuaar (soovituslik)</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ üldtuntud meloodiad <p>II klass</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ õige mänguasendi kinnistamine kuulmise järgi mängimine ♣ noodilugemisoskuse arendamine ♣ improviseerimine ♣ klaverisaate kujundamine tähtharmonia järgi ♣ koosmusitseerimine <p>Heliredelid Soovituslikult tutvuda lihtsamate helistikega: C-d /a-m; G-d /e-m</p> <ul style="list-style-type: none"> ♣ heliredel koos kätega 2 oktavi üles - alla (1. p/a eraldi kätega) ♣ kromaatile 2 oktavi üles – alla ((1. p/a eraldi kätega) ♣ kolmkõlad 2 oktavi koos kätega (1. p/a eraldi kätega)

- ♣ akordid pedaaliga ja *staccatos* 2 oktavi koos kätega (1. p/a eraldi kätega)

Repertuaar

Erinevad soolo ja ansamblipalad

Püsirepertuaar (üldtuntud meloodiad -soovituslik)

III klass

- ♣ klaverimängutehnika arendamine
- ♣ noodilugemisoskuse arendamine
- ♣ kuulmise järgi mängimine
- ♣ improviseerimine
- ♣ klaverisaate kujundamine tähtharmonia järgi
- ♣ koosmusitseerimine

Heliredelid

C-d /a-m; G-d /e-m; F-d /d-m;

- ♣ duur helistik koos kätega 2 oktavi lahku (1. p/a üles-alla)
- ♣ moll helistik harmooniline koos kätega 2 oktavi lahku (1. p/a üles-alla); meloodiline koos kätega üles alla
- ♣ kromaatileine 2 oktavi koos kätega üles-alla
- ♣ kolmkõlad 2 oktavi koos kätega
- ♣ akordid pedaaliga ja *staccatos* 2 oktavi koos kätega
- ♣ kadents I-IV-I; I-V-I

Repertuaar

Erinevad soolo ja ansamblipalad

Püsirepertuaar (üldtuntud meloodiad -soovituslik) !!!!

IV klass

- ♣ klaverimängutehnika arendamine
- ♣ noodilugemisoskuse arendamine
- ♣ kuulmise järgi mängimine
- ♣ improviseerimine
- ♣ klaverisaate kujundamine tähtharmonia järgi
- ♣ koosmusitseerimine

Heliredelid

C-d /a-m; G-d /e-m; D-d /b-m; F-d /d-m; Bes-d/g-m

- ♣ duur helistik koos kätega 2 oktavi lahku
- ♣ moll helistik harmooniline ja meloodiline koos kätega 2 oktavi lahku
- ♣ kromaatileine 2 oktavi koos kätega üles-alla
- ♣ kolmkõlad 2 oktavi koos kätega
- ♣ akordid pedaaliga ja *staccatos* 2 oktavi koos kätega
- ♣ kadents I-IV-I; I-V-I; I-IV-V-I

Repertuaar

Erinevad soolo ja ansamblipalad

Püsirepertuaar (üldtuntud meloodiad -soovituslik) !!!!

V klass

- ▲ klaverimängutehnika arendamine
- ▲ noodilugemisoskuse arendamine
- ▲ kuulmise järgi mängimine
- ▲ improviseerimine
- ▲ klaverisaate kujundamine tähtharmonia järgi
- ▲ koosmusitseerimine

Heliredelid

C-d /a-m; G-d /e-m; D-d /b-m; A-d /fis-m; F-d /d-m; Bes -d/g-m;
Es-d/c-m

- ▲ duur helistik koos kätega 4 oktavi lahku
- ▲ moll helistik harmooniline ja meloodiline koos kätega 4 oktavi lahku
- ▲ kromaatileine 4 oktavi koos kätega üles-alla
- ▲ lühike arpedžo 4 oktavi koos kätega (1.p/a eraldi kätega)
- ▲ pikk arpedžo 4 oktavi koos kätega üles-alla (1.p/a eraldi kätega)
- ▲ akordid (4-helilised) pedaaliga ja *staccatos* 4 oktavi eraldi kätega
- ▲ kadents I-IV-I; I-V-I; I-IV-V-I erinevates kolmkõla pööretes

Repertuaar

Erinevad soolo ja ansamblipalad

Püsirepertuaar (üldtuntud meloodiad -soovituslik) !!!!

VI klass

- ▲ klaverimängutehnika arendamine
- ▲ noodilugemisoskuse arendamine
- ▲ kuulmise järgi mängimine
- ▲ improviseerimine
- ▲ klaverisaate kujundamine tähtharmonia järgi
- ▲ koosmusitseerimine

Heliredelid

C-d /a-m; G-d /e-m; D-d /b-m; A-d /fis-m; E-d / cis-m; F-d /d-m;
Bes -d/g-m; Es-d/c-m; As-d/f-m

- ▲ duur helistik koos kätega 4 oktavi lahku
- ▲ moll helistik harmooniline ja meloodiline koos kätega 4 oktavi lahku
- ▲ kromaatileine 4 oktavi koos kätega lahku
- ▲ lühike arpedžo 4 oktavi koos kätega
- ▲ pikk arpedžo 4 oktavi koos kätega üles-alla
- ▲ akordid (4-helilised) pedaaliga ja *staccatos* 4 oktavi koos kätega
- ▲ kadents I-IV-I; I-V-I; I-IV-V-V/7 -I erinevates kolmkõla pööretes

Repertuaar

Erinevad soolo ja ansamblipalad

Püsirepertuaar (üldtuntud meloodiad -soovituslik)

VII klass

- ▲ klaverimängutehnika arendamine
- ▲ noodilugemisoskuse arendamine
- ▲ kuulmise järgi mängimine
- ▲ improviseerimine
- ▲ klaverisaate kujundamine tähtharmonia järgi
- ▲ koosmusitseerimine

Heliredelid

C-d /a-m; G-d /e-m; D-d /b-m; A-d/fis-m; E-d /cis-m; B-d/gis-m; F-d /d-m; Bes -d/g-m; Es-d /c-m; As-d /f-m;

- ▲ duur helistik koos kätega 4 oktavi lahku
- ▲ moll helistik harmooniline ja meloodiline koos kätega 4 oktavi lahku
- ▲ kromaatileine 4 oktavi koos kätega lahku
- ▲ lühike arpedžo 4 oktavi koos kätega
- ▲ pikk arpedžo 4 oktavi koos kätega lahku
- ▲ akordid (4-helilised) pedaaliga ja *staccatos* 4 oktavi koos kätega
- ▲ kadents I-IV-V-V/7- K/6/4 -I erinevates kolmkõla pööretes

Repertuaar

Erinevad soolo ja ansamblipalad

Püsirepertuaar (üldtuntud meloodiad -soovituslik)

7

ÕPPEAINE OSADE HINDAMISED JA LÕPPHINDAMISED

I klassis kasutatakse ainult hinnanguid. Arvestuste ja õpilaskontsertide puhul võib kasutada hinnanguid. Õppeaasta lõpus toimuvad kevadkontserdid on hindelised. Kokkuvõttev hindamine toimub iga trimestri lõpus ja kantakse e-päevikusse. Aastahinne moodustub trimestri hinnetest

I klass

- ▲ esimene esinemine 2. või 3. trimestril

II-VI klass

- ▲ Esinemine vähemalt üks kord poolaastas üksi või ansambliga
- ▲ esinemine kevadkontserdil – 2 pala üksi, 1 pala ansambliga
- ▲ osalemine etüüdide võistumängimisel

VII klass

- ▲ esinemine vähemalt üks kord poolaastas – üksi või ansambliga
- ▲ osalemine etüüdide võistumängimisel
- ▲ 3. trimestril põhipilli eksam – 2 pala üksi, **2 pala? (1)** ansamblis. Eksamil võib esitada varem õpilaskontsertidel esitatud repertuaari.

8	KASUTATAVAD MEETODID	<ul style="list-style-type: none"> ▲ repertuaari õppimine noodist ja kuuldeliselt ▲ helisalvestuste kasutamine repertuaari omandamisel ja improviseerimisel ▲ ansambli mängijana iseseisev töö ja harjutamine
9	ÕPPETÖÖ VORMID (individuaaltund; rühmatund, iseseisev töö sh e-õpe)	Individuaal - ja grupitund
10	SOOVITUSLIKUD ÕPPEMATERJALID	Õpilase võimekusele vastav repertuaari valik
11	ISESEISEV TÖÖ (iseseisvate tööde loetelu ja juhised nende tegemiseks)	<ul style="list-style-type: none"> ▲ igapäevane harjutamine ▲ repertuaari omanadmine noodist ja salvestuste järgi ▲ püsirepertuaari mängimine

ÕPIVÄLJUNDITE HINDAMINE

12	HINDAMISMEETODID Õpilaskontsertidel esinemine, tehnilised arvestused, tunnihinded tunnis kaasatöötamise kui ka konkreetse ülesande sooritamise eest	<p>HINDAMISKRITEERIUMID</p> <p><i>Õpilase soorituse aspektid, mida hinnatakse. Positiivse soorituse tase ("arvestatud" või hinne "5"). Eristava hindamise puhul on iga järgneva hinde saamiseks vajalik kriteeriumite täitmise määr</i></p> <p>Hindamine toimub kahes süsteemis:</p> <p>1) 5-palli süsteemis numbriliselt- positiivsed hinded on "3", "4" ja "5" (tunnitöö, iseseisev töö, õpilaskontserdid, kevadkontserdid)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▲ hindamise puhul võib kasutada ka pluss "+" ja miinusmärki "-" ▲ aastahinded pannakse täishinnetena. <p>2) sõnaliste hinnangutega (õpilaskontserdid, tehnilised arvestused, tunitöö, iseseisev töö)</p> <p>Õpilasele hinnangu (hindeline, sõnaline hinnang) andmisel arvestatakse tema füüsilisi eeldusi, võimeid ja töökust</p>
----	--	---